

hagyják meggyőzni magukat zsidóktól. Dr. Pető Ernő, Stern bizalmasa például, amikor meghallotta az első híreket a Kárpátaljáról való deportálásokról, felhívta Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert, aki még a Kállay-kormányban is ezt a tisztséget viselte, „hogy megbizonyosodjék a deportálási döntésről” és megpróbálja befolyásolni a minisztert. Pető tájékoztatta Reményi-Schnellert Auschwitz realitásairól, a csendőrség által elkövetett kegyetlenségekről, a Kárpátaljáról való deportálások híreiről, és megkérte, vesse latba befolyását a minisztertanácsban a deportálások leállítására érdekében. Az opportunistá miniszter félrevezető módon válaszolt. Azt állította, hogy bár a saját választókerületéből, Bajáról is hallott bizonyos panaszokat, a minisztertanács nem tárgyalta a deportálásokról a kérdését, és „ha ilyesmit készítenének elő, neki is tudnia kellene róla”⁶⁴.

A Zsidó Tanács tagjai igyekeztek érintkezésbe lépni Bakyyval és Endrével, hogy őket is „felvilágosítsák” Auschwitz realitásairól. Sose fogadták őket. A kárpátaljai és észak-erdélyi deportálásokról befejeződése után nem sokkal azonban sikerült beszélniük Takáts Alberttal, Endre titkárával. Takáts tagadta, hogy a zsidókat kivitték volna az országból, azt állította, hogy német kérésre csak eltávolították őket az északkeleti hadműveleti zónákból, és valahol az ország belsejében helyezték el őket. Biztosította a zsidó vezetőket, hogy nem lesznek újabb tömörítések, és hogy a zsidókat csak gettóba költöztetik át. A deportálásokról persze lankadatlanul folytatódtak; mikor a zsidó vezetők egy héttel később újra megkeresték, nevetve emlékeztette őket arra, hogy ígérete a zsidók „jó magaviseletétől” függött. Cinikusan azt állította, hogy a zsidók merényletet terveztek egy Vaszary nevű színházi rendező ellen, és Endrét is el akarták tenni láb alól.⁶⁵

A magyar kormány vezetői mindent megtettek annak érdekében, hogy „nemes” szándékaikról szóló nyilatkozatokkal vegyék le a lábáról a közvéleményt, a zsidó vezetőket ugyanakkor megbénította tehetetlenségük és csalódásuk, a német és magyar zsidótanítási szakértők így háborítatlanul folytatták a végleges megoldás kivitelezését az előre kidolgozott ütemterv szerint.

Jegyzetek

1. *RLB*, 134. dok. Ennek az üzenetnek a tartalmát mind Ritter, mind von Thaden továbbította Eichmann-nak. Lásd *NA*, T-120 mikrofilm, 4355. tekerés, K213629-630. felvétel.
2. *RLB*, 135. dok. Veessenmayer táviratát másnap Eichmannhoz is eljuttatták. *Uo.*, 136. dok.
3. *Uo.*, 138. dok.
4. *Uo.*, 139., 141., 143. dok.
5. *Uo.*, 145. dok.